

потребують закріплення. Тому вченим-цивілістам необхідно віднайти такий механізм регулювання, який б не порушував принципи римського та сучасного цивільного права і міг якісно регулювати описані відносини.

Список використаних джерел:

1. Борисова В. І. Комунальна власність – один з видів права власності в Україні / В. І. Борисова // Проблеми удосконалення правового регулювання місцевого самоврядування в Україні : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., М. Харків, 25 трав. 2004 р.
2. Господарський кодекс України // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, № 18, № 19-20, № 21-22, ст. 144.
3. Первомайський Олег Олексійович. Участь територіальної громади у цивільних правовідносинах: дис... канд. юрид. наук: 12.00.03 / Первомайський Олег Олексійович ; Національна юридична академія України ім. Ярослава Мудрого. – Х., 2003. – 202 арк. – Арк. 177-202.
4. Про управління об'єктами державної власності // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2006, № 46, ст. 456).
5. Цивільний кодекс України // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, № № 40-44, ст. 356.

Мороз І.В.

студент,

Навчальний керівник: Донець А.Г.

асистент,

Національний юридичний університет

імені Ярослава Мудрого

ЩОДО ПРОБЛЕМИ ПРАВ МІНОРИТАРІЇВ У АКЦІОНЕРНОМУ ТОВАРИСТВІ

Питання захисту прав міноритарного акціонера є досить актуальним в нашій державі, адже особливість статусу міноритаріїв полягає в тому, що вони є особливо вразливими до зловживань з боку власників значного портфеля акцій. Саме ця нерівність, на мою думку стимулює їх якнайкраще обдумувати рішення, які стоять перед ними.

Основною проблемою, яка може виникнути у міноритаріїв – це те, що власники контрольних пакетів можуть знижувати цінність їх паперів, виводячи активи в іншу організацію, з якою дрібні акціонери ніяк не пов'язані. Для запобігання подібних ситуацій і для налагодження взаємин між акціонерами в цілому в цивілізованих країнах на законодавчому рівні встановлюються права власників некерованих пакетів.

Отже, на перший погляд здається, що права міноритаріїв легко порушити, адже їм досить важко протистояти тому обсягу повноважень, якими наділені мажоритарні акціонери. Внаслідок чого, дуже активно розвивається законодавство, що регулює ці питання. Нещодавно практика застосування норм щодо таких прав почала активно розвиватися, зокрема з моменту прийняття Закону України «Про акціонерні товариства».

На захист прав міноритарних акціонерів також налаштований і Кабінет Міністрів України. В Кабміні вважають, що захист прав дрібних акціонерів підтягне Україну у світових рейтингах легкості ведення бізнесу. Як один із можливих варіантів розглядають купівлю інвесторами акцій міноритарних акціонерів товариств. На мою думку, цей варіант має місце бути, але вивести їх на належний рівень з власниками значного пакету акцій не дозволить. Також важливе питання щодо адекватності ціни, за якою буде проводитися викуп акцій, адже тут вони також не застраховані від впливу мажоритарних акціонерів.

З другого боку, можливі й зловживання з боку акціонерів своїми правами. Адже практика утиснення їх прав сприяє тому, що міноритаріям успішно вдається захищати власні інтереси зі шкодою для товариства.

Найбільш поширений вид корпоративних конфліктів називають Грінмейл. Це шантаж з боку міноритарія. Грінмейл означає, що декілька міноритарних акціонерів, що об'єдналися в групу або один міноритарій починають зривати дуже важливі рішення для компанії. Також сюди входять навмисні дії, що призводять до того, що компанії доводиться платити великі штрафи. Крім того, міноритарії здатні обвалювати вартість акцій різними доступними ним методами. Тобто Грінмейл переслідує одну з двох цілей: просування власних інтересів і отримання влади над компанією, або примус мажоритарних акціонерів до викупу акцій у дрібних утримувачів за невиправдано високою ціною.

Особливість грінмейла по-українськи полягає в тому, що нерідко корпоративний конфлікт не ідентифікується як грінмейл. Зовні все виглядає як послідовне відстоювання акціонером власних легітимних прав. По суті це не так. Ним можуть переслідуватися наступні цілі: 1. Поглинання підприємства всупереч інтересам його найбільших акціонерів і менеджерів. Тут іноді нереально відрізнити корпоративний шантаж від недружнього поглинання. Зміна цілей під час нападу – цілком звичайне для агресора явище. 2. Примушування підприємства придбати власні акції за суттєво завищеною вартістю (грінмейл «класичний»).

На мою думку, винні у таких конфліктах обидві сторони. Адже якщо б у міноритарія були належні умови до ведення бізнесу, то він не був би вимушений вдаватися до шантажу та просування власних інтересів, які подавляються. Як наслідок, стало б менше рейдерських захватів. Тому для продуктивного ведення бізнесу необхідно враховувати інтереси кожного, адже якщо права одного акціонера порушуються, то неважливо міноритарій це чи ні, він намагатиметься їх відновити, навіть незаконним шляхом. Звідси, бачу вирішення цієї проблеми у тому, аби ставити перед акціонерним товариством такі цілі, які не призведуть до конфлікту інтересів між акціонерами.

Звідси, можна зробити висновок, що регулюванню відносин акціонерів має приділятися значна увага з боку держави, а саме шляхом законодавчого регулювання. Наприклад, передбачити у законодавстві обмеження на дії стосовно міноритаріїв для власників контрольного пакету акцій та регламентувати заборони у вчиненні різних операцій, що можуть порушити

права міноритарія. Це зможе гарантувати зменшення випадків зловживання своїм становищем і рівень ведення бізнесу в Україні значно зросте.

Усова Н.Ю.

студентка,

Науковий керівник: Луц. Д.М.

*кандидат юридичних наук, викладач,
Запорізький національний університет*

ЛІКВІДАЦІЯ ЮРИДИЧНОЇ ОСОБИ: АЛГОРИТМ ДІЙ

В умовах реформування правової системи в Україні все більше юридичних осіб з кожним днем припиняють своє існування по різним на те причинам. Саме тому, питання ліквідації юридичних осіб є актуальним. Досліджуваній тематиці приділяли увагу багато науковців, серед яких: О. В. Швець, Я. М. Шевченко, О. В. Дзера, Р. О. Стефанчук та інші.

Ліквідація – це одна з форм припинення юридичної особи. Ліквідація юридичних осіб здійснюється без переходу прав і обов'язків підприємства, що ліквідується, до інших осіб, тобто без правонаступництва. При ліквідації підприємства його права та обов'язки припиняються.

Як зазначав О. В. Швець: «Суть правової природи ліквідації юридичної особи полягає в тому, що права і обов'язки припиняються в результаті правомірних дій – угод, припинення прав може бути однією із форм юридичної відповідальності за вчинене правопорушення, також припинення прав одних суб'єктів може виступати заходом захисту прав і законних інтересів інших осіб» [1].

Відповідно до ст. 110 Цивільного Кодексу України (далі – ЦК України) «юридична особа ліквідується:

1) за рішенням її учасників або органу юридичної особи, уповноваженого на це установчими документами, в тому числі у зв'язку із закінченням строку, на який було створено юридичну особу, досягненням мети, для якої її створено, а також в інших випадках, передбачених установчими документами;

2) за рішенням суду про ліквідацію юридичної особи через допущені при її створенні порушення, які не можна усунути, за позовом учасника юридичної особи або відповідного органу державної влади;

3) за рішенням суду про ліквідацію юридичної особи в інших випадках, встановлених законом, – за позовом відповідного органу державної влади» [2]. Тобто, юридична особа може бути ліквідована як у добровільному, так і у примусовому випадку.

Рішення про ліквідацію юридичної особи на підставі аналізу економічних, організаційних та інших факторів приймають учасники або уповноважений на це установчими документами орган. Причини можуть бути різними, наприклад, у зв'язку із закінченням строку, на який було створено